

**PÓŁROCZNE SPRAWOZDANIE**  
**Z DZIAŁALNOŚCI**  
**GRUPY KAPITAŁOWEJ RELPOL**  
**w I półroczu 2017 roku**



Żary, sierpień 2017 r.

## Spis treści

1. Opis organizacji Grupy Kapitałowej .....	4
2. Opis podstawowej działalności Grupy Kapitałowej .....	4
3. Ocena aktualnej i przewidywanej sytuacji Relpol S.A. i Grupy kapitałowej .....	6
4. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych i istotnych zdarzeń mających wpływ na działalność Grupy kapitałowej.....	8
5. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.....	21
6. Opis podstawowych czynników ryzyka i zagrożeń .....	23
7. Informacje o zmianach rynków zbytu oraz odbiorcach, dostawcach osiągających, co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży ogółem.....	24
8. Informacje o umowach znaczących dla działalności emitenta, w tym znanych emitentowi umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami, umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji.....	24
9. Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych emitenta z innymi podmiotami oraz określenie jego głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza jego grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania.....	25
10. Informacje o zawarciu przez Spółkę lub jednostkę od niej zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na warunkach innych niż rynkowe. ....	26
11. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku umowach dotyczących kredytów i pożyczek.....	26
12. Informacje o udzielonych pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązany. ....	26
13. Informacje o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach.....	26
14. Emisja papierów wartościowych.....	26
15. Różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie a wcześniej publikowanymi prognozami.....	26
16. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych w porównaniu do wielkości posiadanych środków.....	27
17. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za okres obrotowy.....	27
18. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników, istotnych dla rozwoju Grupy Kapitałowej oraz opis perspektyw rozwoju działalności. ....	27
19. Zmiany podstawowych zasad zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i grupą kapitałową.....	28
20. Zmiany w składzie osób zarządzających i nadzorujących emitenta w ciągu ostatniego półrocza. ....	28
21. Umowy zawarte pomiędzy emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny. ....	28
22. Określenie liczby i wartości nominalnej akcji emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących..	29
22. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na WZ.....	29

<b>23. Informacje o znanych emitentowi umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy..</b>	<b>29</b>
<b>24. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do emitenta. ....</b>	<b>29</b>
<b>25. Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych.....</b>	<b>30</b>
<b>26. Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdania finansowego. ....</b>	<b>30</b>
<b>27. Ważne informacje i umowy zawarte po dniu bilansowym.....</b>	<b>30</b>
<b>28. Pożyczki udzielone władzom spółki.....</b>	<b>30</b>
<b>29. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.....</b>	<b>30</b>

## **1. Opis organizacji Grupy Kapitałowej**

Relpol .A. jest jednostką dominującą w grupie kapitałowej liczącej aktualnie 7 spółek, z czego 1 znajduje się w stanie likwidacji. W grupie kapitałowej są 2 spółki krajowe i 5 spółek zagranicznych. Spółki krajowe zajmują się produkcją komponentów automatyki przemysłowej. Wśród spółek zagranicznych jest 1 spółka produkcyjna (montaż wyrobów), 3 spółki dystrybucyjne i 1 spółka w likwidacji (dystrybucyjna).

Opis spółek i struktura GK przedstawiona została w informacji dodatkowej do sprawozdania skonsolidowanego za I półroczu 2017 r.

## **2. Opis podstawowej działalności Grupy Kapitałowej**

Grupa kapitałowa zajmuje się produkcją i dostarczaniem na rynek polski i rynki zagraniczne wyrobów automatyki przemysłowej. Są to różne różnego rodzaju wyroby, w szczególności różne typy przekaźników jak np.: przekaźniki miniaturowe, subminiaturowe-sygnalowe, przemysłowe, interfejsowe, czasowe, programowalne, dla systemów fotowoltaicznych, instalacyjne, nadzorcze, półprzewodnikowe, gniazda wtykowe do przekaźników i itp.

Przekaźniki odgrywają ważną rolę w procesach przemysłowych. Są one elementami pośredniczącymi, wykonawczymi lub sygnalizacyjnymi w sterowaniu układami elektrycznymi w różnego rodzaju urządzeniach. Przekaźniki otwierają i zamykają obwód elektryczny w celu oddziaływania na pracę innych urządzeń w tym samym lub innym obwodzie.

Relpol S.A. jest jednostką dominującą w grupie kapitałowej. Relpol S.A. od 50 lat zajmuje się produkcją przekaźników i gniazd wtykowych do przekaźników. Jest on w czołówce największych europejskich producentów przekaźników i liderem na krajowym rynku producentów przekaźników, a także producentów detektorów promieniowania radioaktywnego.

Około czterech tysięcy specjalnych wersji przekaźników i gniazd produkowanych przez grupę kapitałową znajduje zastosowanie w wielu obszarach przemysłu np. automatyce przemysłowej i energetycznej, energoelektronice, elektronice przemysłowej i użytkowej, telekomunikacji, AGD, fotowoltaice, motoryzacji itp.

Od 2000 r. grupa produkuje również stacjonarne monitory promieniowania i cyfrowe systemy zabezpieczeń średniego napięcia CZIP. Stacjonarne monitory promieniowania (tzw. bramki radiometryczne SMP), mogą być stosowane na lotniczych, morskich i drogowych przejściach granicznych, na składowiskach odpadów, w zakładach przerobu złomu, centrach logistycznych, a także na obiektach sportowych i innych miejscach, gdzie może wystąpić promieniowanie radioaktywne gamma-neutronowe. System bramek radiometrycznych SMP wykrywa nawet najmniejsze ilości materiałów, które mogą być przeznaczone do wykonania broni jądrowej.

Innego typu produktem jest CZIP-PRO. Jest to system cyfrowych zabezpieczeń, automatyki, pomiarów, sterowania, rejestracji i komunikacji dla energetyki zawodowej i odnawialnych źródeł energii jak farmy wiatrowe, elektrownie wodne, farmy fotowoltaiczne. System ten przeznaczony jest do obsługi pól stacji rozdzielczych średniego napięcia w zakresie zabezpieczeń, automatyk stacyjnych, funkcji sterowniczych, pomiarów, komunikacji i rejestracji.

Ze względu na skalę produkcji, największe znaczenie mają przekaźniki miniaturowe i przemysłowe, następnie gniazda wtykowe do tych przekaźników oraz pozostałe wyroby jak CZIP-y, monitory promieniowania i inne.

### **2.1 Podstawowe grupy asortymentowe działalności operacyjnej grupy kapitałowej:**

- **przekaźniki przemysłowe** znajdujące zastosowanie w układach automatyki urządzeń i linii technologicznych oraz przemysłowych układach bezpieczeństwa i sygnalizacji,
- **przekaźniki miniaturowe i subminiaturowe** stosowane są w układach elektronicznych, telekomunikacyjnych, układach automatyki, urządzeniach pomiarowych i transportowych,
- **przekaźniki interfejsowe** stosowane są w układach automatyki przemysłowej jako elementy separacji galwanicznej,
- **przekaźniki samochodowe** stosowane są w obwodach elektrycznych samochodów (np.: lampach, zamkach centralnych, układach ogrzewania, wycieraczkach, kierunkowskazach, itp.)
- **przekaźniki półprzewodnikowe i przełączniki** stosowane są w różnych układach elektronicznych i telekomunikacyjnych, urządzeniach pomiarowych, urządzeniach medycznych, transportowych,
- **przekaźniki programowalne** stosowane są w układach automatyki, urządzeniach transportowych, maszynach sterujących procesami technologicznymi,
- **przekaźniki solarne** stosowane są w inwerterach systemów solarnych. Dodatkowo przekaźniki te znajdują zastosowanie w ładowarkach samochodów elektrycznych i hybrydowych.
- **przekaźniki instalacyjne, czasowe i nadzorcze** stosowane są w układach automatyki oraz instalacjach domowych, układach kontrolno-pomiarowych, do nadzoru parametrów silników, przekaźniki do systemów solarnych mające zastosowanie w układach inwerterów solarnych,
- **gniazda wtykowe do przekaźników** umożliwiające użytkownikowi wybór sposobu połączenia przekaźnika i moduły,
- **CZIP** -systemy cyfrowe zabezpieczeń, automatyki, pomiaru, sterowania, rejestracji i komunikacji wykorzystywane w rozdzielniach średniego napięcia,
- **systemy automatyki samoczynnego załączania rezerwy** stosowane jako gotowe systemy zarządzania zanikiem napięcia zasilania w układach niskiego napięcia,
- **stacjonarne monitory promieniowania gamma i neutronowego**, znajdujące zastosowanie między innymi na przejściach granicznych, lotniskach, wysypiskach śmieci,
- **pozostałe wyroby** np.: ograniczniki przepięć, styczniki, przekaźniki termiczne, wyłączniki silnikowe, przełączniki, zasilacze impulsowe.
- **towary handlowe** stanowiące uzupełnienie i poszerzenie oferty handlowej.

### Przykładowe grupy wyrobów



Przełączniki miniaturowe



Monitory promieniowania



CZIP

Poza dostawą produktów i towarów, grupa kapitałowa oferuje klientom wsparcie techniczne, serwis i doradztwo oparte na bogatej wiedzy i doświadczeniu.

Działalność handlowa prowadzona jest poprzez sieć hurtowni, bezpośrednie dostawy do producentów, zakładów usługowych i odbiorców detalicznych oraz przez sklep internetowy.

### 2.2 Certyfikaty jakości i bezpieczeństwa

Wyroby grupy kapitałowej trafiają do blisko 50 krajów świata. Sprzedaż poza Polską stanowi ok. 72% sprzedaży ogółem. Ze względu na tak szeroki rynek zbytu, jakość wyrobów jest jednym z priorytetów działalności produkcyjnej grupy kapitałowej. Wyroby grupy kapitałowej posiadają różne certyfikaty jakości i bezpieczeństwa potwierdzające spełnienie wymagań obowiązujących w krajach odbiorców wyrobów jak np. międzynarodowy VDE, kanadyjski UL, ukraiński UA, zgodności Unii Celnej EAC na terenie Rosji, Białorusi i Kazachstanu, LR dotyczący wyrobów do zastosowań w środowisku morskim, deklaracja zgodności z dyrektywą RoHS2011/65/EU.

Projektowanie, wytwarzanie i sprzedaż wyrobów odbywa się w spółce zgodnie z wymaganiami normy EN ISO 9001:2009 i PN-EN ISO 14001:2005 zintegrowanego systemu zarządzania jakością \* środowisko.

## 3. Ocena aktualnej i przewidywanej sytuacji Relpol S.A. i Grupy kapitałowej

Sytuacja grupy kapitałowej jest stabilna. Pomimo utrzymującego się słabego popytu w kraju, na wyroby grupy wykorzystywane w sektorze energetycznym i elektrotechnicznym, co spowodowane jest niskimi nakładami na inwestycje w tych sektorach oraz z wciąż jeszcze trudną sytuacją gospodarczą w Rosji i na Ukrainie, skonsolidowane przychody ze sprzedaży osiągnięte w I półroczu 2017 roku okazały się wyższe od bardzo dobrego półrocza 2016 r. i są rekordowe w historii działalności grupy kapitałowej.

Z perspektywy kolejnych miesięcy można stwierdzić, że sytuacja polityczna i gospodarcza na Ukrainie nie miała jakiegось negatywnego wpływu na działalność spółki DP Relpol Altera. Spółka ta prowadzi działalność produkcyjną w obwodzie żytomierskim, w północno-środkowej części Ukrainy i produkuje na zlecenie Relpol S.A. Produkcja i dostawy realizowane są zgodnie z

planem. Negatywnie na jej wyniki wpłynęła sytuacja na rynku walutowym i spadający kurs dolara. DP Relpol Altera jako eksporter usług produkcyjnych stosuje ceny w USD, a koszty ponosi w hrywnach, zatem spadek kursu dolara zmniejsza jej marżę i zysk netto. W I półroczu 2017 r. spółka osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 1.426 tys. zł i poniosła stratę netto w wysokości 93 tys. zł.

Z sytuacją na rynku rosyjskim zmagają się Relpol Eltim. Pomimo niższych niż w I półroczu 2017 r. przychodów ze sprzedaży i zysku netto sytuacja spółki jest stabilna. W I półroczu 2017 r. osiągnęła ona 4.914 tys. zł przychodów ze sprzedaży wypracowując 75 tys. zł zysku netto. Spółka regularnie wypłaca dywidendę. W II półroczu 2016 r. wypłaciła dywidendę z zysku za I półrocze 2016, a w II półroczu 2017 r. wypłaci dywidendę za II półrocze 2016.

Pozostałe dwie spółki zagraniczne, Relpol M na Białorusi i Relpol Altera na Ukrainie, są spółkami o mniejszym znaczeniu dla działalności grupy kapitałowej. Osiągają niewielkie przychody i niewielkie zyski lub straty netto.

Stabilna jest również sytuacja polskiej spółki Relpol Elektronik, produkującej na zlecenie Relpol S.A. Przychody spółki kształtują się na poziomie ponad 3 mln zł rocznie. W I półroczu 2017 r. wyniosły one 1.545 tys. zł. Spółka zakończyła półrocze ze stratą netto w wysokości 68 tys. zł.

Przy aktualnej sytuacji rynkowej, przewidywana sytuacja spółek kapitałowych w 2017 r. nie powinna ulec większym zmianom.

Więcej informacji poniżej, w punktach omawiających poszczególne obszary działalności.

### **3.1. Rynek przekaźników i automatyki przemysłowej**

Przekaźniki elektromagnetyczne produkowane są od dziesiątków lat i wciąż uznawane są za produkty perspektywiczne. Ze względu na posiadane możliwości technologiczne i obszary możliwych zastosowań nie mają one prawdziwej konkurencji, choć w niektórych obszarach mogą konkurować z półprzewodnikami. Wyroby te są ściśle związane z rozwojem gospodarki. Wzrost inwestycji nakręca rynek przekaźników a możliwości zastosowań tych wyrobów są bardzo szerokie. Przekaźniki są niezastąpionym elementem w automatyce przemysłowej.

Przekaźniki przestają pełnić wyłącznie proste funkcje i stawia się przed nimi coraz większe oczekiwania. Dzięki swoim unikalnym cechom przekaźniki są powszechnie wybierane jako niezastąpione elementy wykonawcze. Znalazły one zastosowanie w wielu różnego rodzaju instalacjach, w urządzeniach i maszynach oraz komponentach automatyki przemysłowej, w automatyce budynkowej, centralach klimatyzacyjnych i wentylacyjnych, szafach sterowania oświetleniem, rozdzielniach głównych, branży samochodowej, AGD, fotowoltaice i w wielu innych. Coraz częściej znajdują zastosowania w biurach, domach i mieszkaniach, gdzie bez konieczności stawiania wielkiej rozdzielnic zapewniają wysoki stopień zautomatyzowania.

Zdaniem analityków branży światowy rynek przekaźników jest bardzo duży. Ze względu na występowanie wielu różnych grup przekaźników, różnie wyglądają szacunki tego rynku. Dla przykładu globalny rynek przekaźników ochrony ma wzrosnąć z 3,31 miliardów dolarów w 2016 r. do 4,54 miliardów dolarów w 2021 r.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> <http://www.prnewswire.com/news-releases/global-protective-relay-market---estimated-to-reach-usd-331-billion-in-2016-300232630.html>

Analitycy przewidują również dalszy sukcesywny wzrost rynku automatyki przemysłowej. Według raportu Transparency Market Research światowy rynek urządzeń automatyki przemysłowej na koniec 2024 r. wyniesie 352 miliardy dolarów. Wielkość tego rynku w 2015 r. wynosiła 183 miliardy dolarów. Średni roczny wzrost prognozowany jest na poziomie 6,6%.<sup>2</sup>

#### 4. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych i istotnych zdarzeń mających wpływ na działalność Grupy kapitałowej.

W ocenie Zarządu jednostki dominującej sytuacja Relpolu i całej Grupy kapitałowej jest dobra. Pierwsze półrocze 2017 roku pod względem osiągniętych przychodów okazało się lepsze od oczekiwań. Grupa kapitałowa uzyskała rekordowe w historii wyniki sprzedaży półrocznej, ale niższy był zysk netto. Największy udział miała w tym spółka Relpol S.A.

##### 4.1 Wybrane skonsolidowane dane finansowe

WYSZCZEGÓLNIENIE	I półrocze 2017 r.	I półrocze 2016 r.
Przychody ze sprzedaży w tys. zł	62 759	61 236
Zysk brutto na sprzedaży w tys. zł	13 902	15 324
Marża brutto na sprzedaży (%)	22,2%	25,0%
EBITDA w tys. zł	7 158	8 400
Marża EBITDA (%)	11,4%	13,7%
EBIT w tys. zł	4 207	5 490
Marża EBIT (%)	6,7%	9,0%
Skonsolidowany zysk netto	3 099	4 731
Marża zysku netto	4,9%	7,7%
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej w tys. zł	3 069	4 587

W stosunku do I p. 2016 r. przychody ze sprzedaży wzrosły o 2,5%. Tak wysoki poziom przychodów nie przełożył się na wzrost zysku netto. Wyniki osiągnięte przez grupę kapitałową w I półroczu 2016 roku były bardzo dobre, więc baza ustalona dla wyników roku 2017 jest wysoka. Marże i zysk netto okazały się niższe niż w I półroczu 2016 r. Złożyło się na to kilka czynników, a w szczególności wzrost kosztów produkcji spowodowany wzrostem kosztów pracy, wzrost cen zakupów spowodowany wzrostem cen surowców i materiałów, niższe kursy walut oraz słabsze niż w I półroczu 2016 r. wyniki spółek zależnych.

W I półroczu 2016 r. wystąpiły dodatnie różnice kursowe, które poprawiły wynik o 378 tys. zł., a w I półroczu 2017 r. zmniejszyły one wynik finansowy o 494 tys. zł. Zatem utrata zysku netto w porównaniu do I p. 2016 r. z tyt. różnic kursowych wyniosła 872 tys. zł. Takie wahania się kursów

<sup>2</sup> <https://www.automatyka.pl/wiadomosci-i-komunikaty/prognozy-dla-ryнку-automatyki-przemysłowej-120706-10?refo=eb&refa=ha685>



walut wpisane są w biznes spółek, w których eksport stanowi duży odsetek w strukturze całej sprzedaży.

Aktualnie poziom składanych zamówień jest stabilny, z tendencją rosnącą, szczególnie wśród nowo pozyskanych klientów. Poziom sprzedaży na rynki europejskie jest bardzo wysoki. Dynamicznie rośnie sprzedaż do Azji. Niższa sprzedaż na rynku krajowym wynika ze zmiany asortymentu sprzedaży oraz obserwowanego spowolnienia w branży elektrotechnicznej i energetycznej w zakresie inwestycji, gdzie wykorzystywane są wyroby spółki. Więcej informacji i dokładna struktura sprzedaży znajduje się w nocie 2 sprawozdania skonsolidowanego.

Pomimo ogólnie pozytywnych informacji rynkowych, wciąż brakuje wyraźnego ożywienia na Ukrainie i w Rosji. Głęboki kryzys kraje te mają za sobą, ale wskaźniki ekonomiczne, pomimo niskiej bazy nie są zadawalające. Przychody spółki w Rosji są niższe od oczekiwań. Jeśli chodzi o Ukrainę to ważne, że montaż i dostawy wyrobów odbywają się zgodnie z planem i według ustalonych norm jakościowych. Jest to bardzo istotne, gdyż głównym celem grupy kapitałowej jest produkcja wysokiej jakości wyrobów i zabezpieczenie płynności dostaw dla jej odbiorców.

Podsumowując wyniki grupy kapitałowej osiągnięte w I półroczu 2017 można stwierdzić, że wzrost kosztów działalności grupy kapitałowej wynika z sytuacji rynkowej, niezależnej od grupy, i co najważniejsze, nie wynika to z działań niespodziewanych. Aktualnie podejmowane są i nadal będą podejmowane różne działania efektywnościowe.

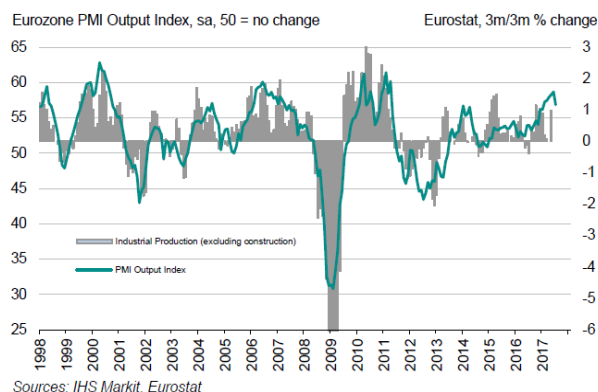
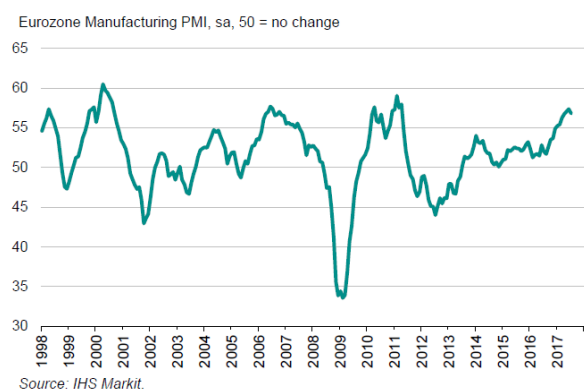
#### **4.2 Otoczenie makroekonomiczne**

Sytuacja gospodarcza w kraju i na świecie ma wpływ na działalność grupy kapitałowej. Dla grupy kapitałowej największe znaczenie ma sytuacja w Polsce i Europie, ze względu na fakt, że na te rynki trafia 90% sprzedaży. Sytuacja w Europie jest dobra, chociaż występuje zróżnicowanie pomiędzy krajami. Wiele do życzenia wciąż pozostawia sytuacja w kraju, szczególnie w obszarze nakładów na rozwój i inwestycje.

Wskaźnik PMI informujący o kondycji sektora przemysłowego w strefie euro wyniósł w lipcu 2017 roku 56,6 pkt (52 pkt w VII 2016)<sup>3</sup>. Najwyższy wskaźnik odnotowano w Niemczech (58,1), w Austrii (60,0) i w Holandii (58,9). We Francji wyniósł on 54,9 pkt a we Włoszech 55,1 pkt. W Polsce PMI w lipcu spadł do 52,3 pkt, z 53,1 pkt w czerwcu 2017. Był poniżej średniego wskaźnika w strefie euro. Wykazał on najwolniejszy od ośmiu miesięcy wzrost w polskim sektorze przemysłowym. Głównym powodem było osłabienie wzrostu liczby nowych zamówień oraz wolny wzrost wielkości produkcji. Wartość wskaźnika powyżej 50 wskazuje na poprawę warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej.

---

<sup>3</sup> <https://www.markiteconomics.com/Survey/Page.mvc/PressReleases>



Wskaźnik PMI dla gospodarki światowej, wzrósł w lipcu 2017 r. do 52,7 pkt, z 52,6 pkt osiągniętych w czerwcu 2017 i zawdzięcza to głównie krajom europejskim<sup>4</sup>.

Najważniejszy wpływ na wyniki Grupy kapitałowej ma jednostka dominująca Relpol S.A. Udział sprzedaży spółki matki w przychodach grupy wynosił 93,6%. W przypadku wyniku netto, to zysk netto spółki matki przewyższył zysk netto grupy kapitałowej (po dokonaniu korekt konsolidacyjnych).

Istotny wpływ na wyniki grupy kapitałowej ma sytuacja na rynku walutowym. Eksport stanowi 72% sprzedaży, z czego około 64% realizowana jest w euro. Pozostała waluta to głównie USD. Ze względu na wysoką niepewność oraz zmienność kursu PLN/GBP związaną z Brexitem, w I półroczu 2017r. Relpol S.A. zmieniła z GBP na EUR walutę handlową dla klientów z Wysp Brytyjskich. Spółki zagraniczne, poza DP Relpol Altera, generują obroty w ich rodzimej walucie tj. w rublach i hrywnach.

Wyższe kursy walut, to z jednej strony wyższe przychody ze sprzedaży, ale z drugiej strony wyższe koszty zakupu niektórych materiałów produkcyjnych pochodzących z importu. Przy aktualnej strukturze sprzedaży i porównaniu strumieni przychodów i wydatków walutowych, należy stwierdzić, że wyższe kursy walut mają większy wpływ na wzrost przychodów ze sprzedaży niż na wzrost kosztów produkcji. Utrzymujący się wysoki poziom eksportu pozwala pokryć wydatki walutowe i wygenerować nadwyżkę walut.

W produkcji przekaźników wykorzystuje się tworzywa sztuczne oraz detale z zawartością surowców takich jak miedź, srebro, złoto. Pierwsze półrocze 2017 r. pod względem cen podstawowych surowców produkcyjnych było dla grupy kapitałowej mniej korzystne niż I półrocze 2016 r.

Opierając się na powyższych informacjach i danych makroekonomicznych a także obserwując poziom napływających zamówień oraz wyniki spółki i grupy kapitałowej osiągnięte w pierwszym półroczu 2017 r., Zarząd jednostki dominującej ocenia, że przy braku niespodziewanych i nieplanowanych wydarzeń, drugie półrocze 2017 r. powinno być podobne.

Dokładne omówienie wyników grupy kapitałowej i poszczególnych jej działalności zaprezentowano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

<sup>4</sup> <https://www.markiteconomics.com/Survey/Page.mvc/PressReleases>

Omówienie ważniejszych czynników makroekonomicznych wywierających wpływ na działalność i wyniki grupy kapitałowej:

**a) poziom kursów walut.**

Biorąc pod uwagę fakt, iż około 72% przychodów ze sprzedaży pochodzi z rynków zagranicznych – jednym z ważniejszych czynników makrootoczenia jest sytuacja na rynku walutowym, a w szczególności kurs EUR/PLN i USD/PLN. Stabilny poziom kursów walut obcych względem złotówki, zmniejsza wahania poziomu wyniku finansowego grupy kapitałowej.

Generalnie wzrost kursu walut obcych ma zarówno pozytywny jak i negatywny wpływ na wyniki finansowe. Pozytywnie wpływa to na wzrost poziomu przychodów uzyskiwanych w eksporcie, ale negatywnie na wzrost kosztów zakupu surowców do produkcji oraz towarów handlowych, które pochodzą z importu. W przypadku grupy kapitałowej saldo jest dodatnie i występuje nadwyżka walut uzyskiwanych w eksporcie. Zakupy surowców i towarów pochodzących z importu pokrywane są walutami pochodzącymi z eksportu.

Największy udział w sprzedaży ma rynek europejski, a zatem istotny jest poziom i wahania kursu euro. A kurs euro, jak pokazuje poniższy wykres, ulegał w ostatnich latach dużym wahaniom osiągając najniższy poziom w II kw. 2017 r. Ostatecznie średni kurs euro w I półroczu 2017 r. był o 3,0% niższy niż w tym samym okresie roku 2016.

Średni kurs EUR w okresie od 04.01.2016 r. do 30.06.2017 r.



Źródło: <http://kursy-walut-wykresy.mybank.pl/>

Wahania występowały również w przypadku kursu USD. Kurs tej waluty, co widać na poniższym wykresie, podobnie jak euro wyraźnie spadał w I półroczu 2017 r. osiągając swoje minimum w czerwcu 2017 r. na poziomie 3,7062 zł. Maksimum notowań EUR jak i USD przypadło na grudzień 2016 r. Ostatecznie średni kurs dolara w I półroczu 2017 r., był niższy o 1,0% w stosunku do tego samego okresu roku 2016.

Okolo 64% przychodów grupy kapitałowej uzyskiwanych jest w EUR, 7% w RUB (po korektach konsolidacyjnych) i 4% w USD.

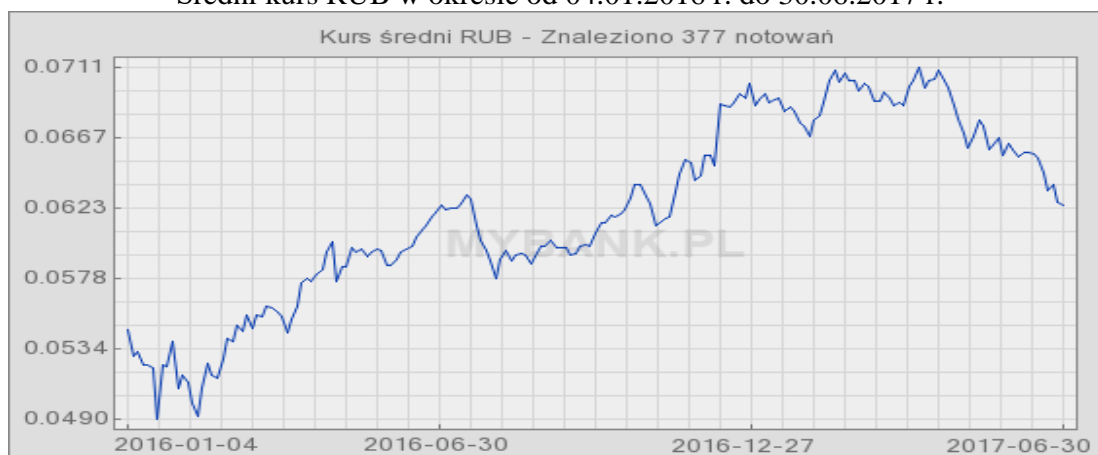
Średni kurs USD w okresie od 04.01.2016 r. do 30.06.2017 r.



Źródło: <http://kursy-walut-wykresy.mybank.pl/>

Zupełnie inaczej niż kurs euro i dolara wygląda wykres kursu rubla. Kurs waluty rosyjskiej od stycznia 2016 r. odrabiał straty. Maksimum notowań przypadło na I kw. 2017 r. po czym rubel stracił nieco na wartości. W I półroczu 2017 r. średni kurs rubla był o 17,6% wyższy od średniego kursu rubla w tym samym okresie 2016 r. Przychody w rublach uzyskuje spółka rosyjska, a następnie w sprawozdaniu skonsolidowanym są one przeliczane na PLN. Im wyższy kurs rubla, tym korzystniej wychodzi przeliczenie w sprawozdaniu skonsolidowanym.

Średni kurs RUB w okresie od 04.01.2016 r. do 30.06.2017 r.



Źródło: <http://kursy-walut-wykresy.mybank.pl/>

Wyraźnym wahaniom w 2016 r. ulegała waluta ukraińska. Najwyższe notowania hrywna osiągnęła w styczniu 2016 r. a najniższe w czerwcu 2017 r. W międzyczasie waluta ta dwukrotnie próbowała odrobić straty. Ostatecznie kurs hrywny w I półroczu 2017 r. był 5,0% niższy niż w I półroczu 2016 r. Działalność na Ukrainie prowadzą dwie spółki zależne, z czego spółka DP Relpol Altera objęta jest konsolidacją.

### Średni kurs UAH w okresie od 04.01.2016 do 30.06.2017

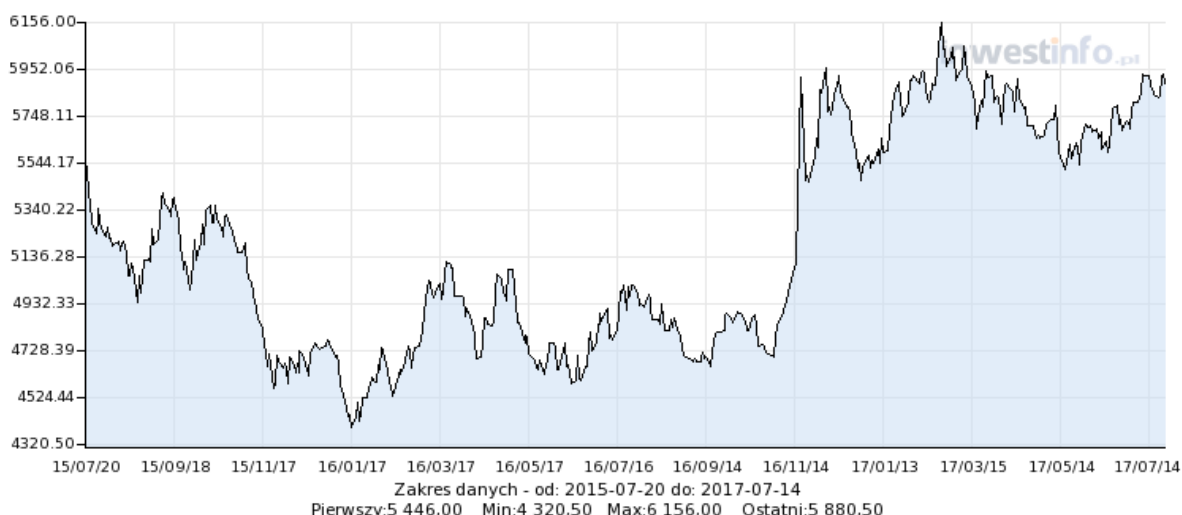


Źródło: <http://kursy-walut-wykresy.mybank.pl/>

#### b) poziom cen surowców.

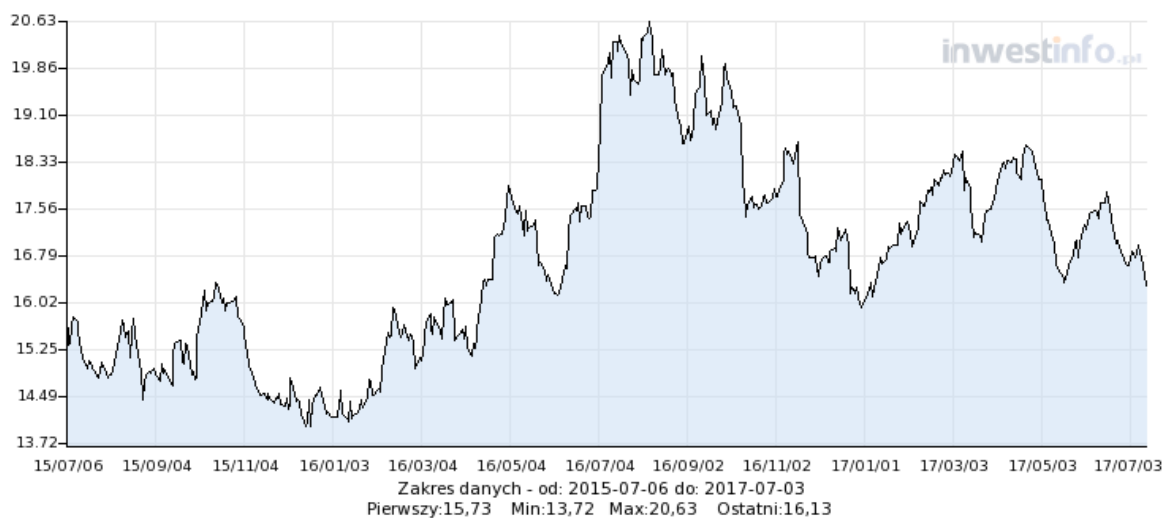
Podstawowe surowce wykorzystywane do produkcji przekładników to miedź, srebro, złoto, tworzywa sztuczne i stal. Znajdują się one w wykorzystywanych do produkcji przekładników stykach, taśmach i drutach nawojowych. Ceny surowców stanowią istotny udział w kosztach sprzedanych produktów. Ceny miedzi w całym 2016 r. utrzymywały się na poziomie niższym niż w I półroczu 2017 r. Nieco inaczej kształtowały się ceny złota i srebra, które wahają się aktualnie na poziomie niższym niż w III kw. 2016 r., kiedy to osiągały swoje maksima. Wzrost cen surowców niekorzystnie wpływa na wyniki spółki i grupy kapitałowej obniżając rentowność sprzedaży. Wahania cen podstawowych surowców prezentują poniższe wykresy.

#### Ceny miedzi - Londyn (w USD za tonę)



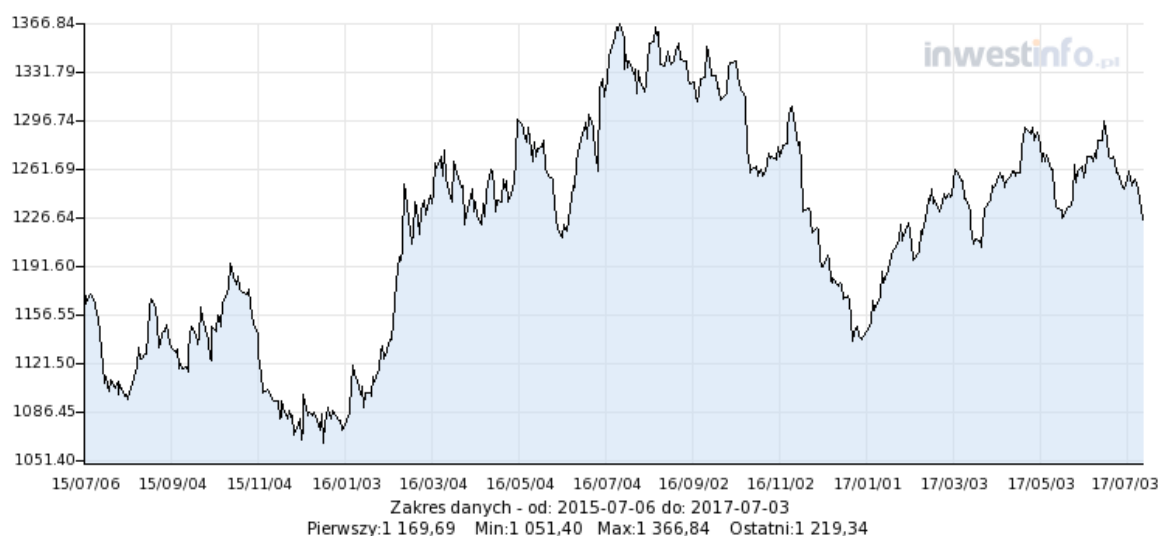
Źródło: <http://www.inwestinfo.pl/surowce/notowania-surowcow/wykres/Miedz.htm?wykres=24>

### Ceny srebra – Londyn (w USD za uncję)



Źródło: <http://www.inwestinfo.pl/surowce/notowania-surowcow/wykres/Srebro.htm>

### Ceny złota – Londyn (w USD za uncję)



Źródło: <http://www.inwestinfo.pl/surowce/notowania-surowcow/wykres/Zloto.htm>

### c) Koszt finansowania zewnętrznego

Kolejnym czynnikiem wpływającym na wyniki grupy kapitałowej jest systematyczny wzrost kosztów pozyskania pieniądza na rynku. Biorąc pod uwagę fakt, że część majątku grupy kapitałowej finansowana była kapitałem odsetkowym, rosnące stawki WIBOR zwiększają koszty finansowe. Do kosztów finansowania zewnętrznego zalicza się koszty odsetek od kredytów, odsetek od leasingu oraz inne koszty poniesione w związku z pożyczaniem środków pieniężnych na finansowanie działalności operacyjnej i inwestycyjnej.



#### **d) Koszty pracy**

Istotne zmiany zachodzą również na rynku pracy. Rosną koszty robocizny w miejscach prowadzenia przez grupę kapitałową działalności produkcyjnej. W celu ograniczenia tych kosztów i zapewnienia elastyczności zatrudnienia pracowników produkcyjnych. Spółki polskie korzystają z outsourcingu pracowniczego.

#### **4.3 Działalność handlowa i marketingowa**

W pierwszym półroczu 2017 roku Grupa Kapitałowa osiągnęła 2,5% wzrostu sprzedaży względem analogicznego okresu roku ubiegłego. Wzrost ten wygenerowany został dzięki eksportowi, gdzie dynamika wyniosła 4,4%. Wzrost sprzedaży odnotowaliśmy do wielu krajów Europy, Azji i Ameryki Południowej. Zdecydowanie największym partnerem handlowym Grupy Kapitałowej pozostają Niemcy, które stanowią 33,7% całości sprzedaży eksportowej. W pierwszym półroczu 2017 r. po raz pierwszy od wielu lat odnotowaliśmy na tym rynku niewielki spadek sprzedaży. Rynek niemiecki jest przedmiotem intensywnych działań w kierunku pozyskania nowego biznesu, co będzie oddziaływać na sprzedaż w najbliższych okresach sprawozdawczych. Obiecujące wyniki osiągnęliśmy na rynku Europy Wschodniej (Białoruś, Estonia). Zarząd jednostki dominującej uważa, że może to być początek trendu wzrostowego w tym regionie.

W obszarze sprzedaży krajowej odnotowaliśmy 2,1% spadek względem analogicznego okresu ubiegłego roku. Spadek odzwierciedla ogólny trend rynkowy obserwowany w branży elektrotechnicznej, a zwłaszcza w sferze dystrybucji hurtowej. Ponadto na zapotrzebowanie rynku wpływa znaczące zmniejszenie inwestycji w sektorze energetyki zawodowej, zwłaszcza w zakresie modernizacji infrastruktury sieciowej.

Zmiany kursowe wpływające w istotny sposób na wyniki sprzedaży oraz marżowość nie były dla Grupy kapitałowej sprzyjające. Spadek kursu Euro oraz innych walut, w których rozliczane są transakcje (USD oraz GBP), w odniesieniu do I półroczu 2016 miały niekorzystny wpływ na wartość sprzedaży eksportowej stanowiącej 72% obrotu.

Działalność marketingowa koncentrowała się głównie na promocji Spółki oraz na nowych produktach wprowadzonych do oferty sprzedażowej. W pierwszej połowie tego roku rozpoczęliśmy duży projekt wdrożenia produktów z zakresu Aparatury Modułowej w nowoczesnej wersji wzornictwa przemysłowego i bardziej efektywny kosztowo w procesie produkcyjnym. Projekt podzielony jest na kilka etapów i będzie kontynuowany w drugim półroczu 2017 oraz w roku 2018. Nasze produkty prezentowaliśmy na targach zagranicznych i krajowych oraz w reklamach i artykułach w prasie branżowej. Istotnym elementem promocji są organizowane przez nas w kraju szkolenia techniczne. Przeznaczone są dla różnych osób i firm zainteresowanych obszarami i możliwościami zastosowania przełączników. Są to najczęściej użytkownicy, projektanci, konstruktorzy a także sprzedawcy tych wyrobów. Otrzymują oni niezbędną techniczną wiedzę o przełącznikach, ich cechach charakterystycznych i możliwościach zastosowania. Jest to jeden z kluczowych elementów budowania świadomości marki na rynku.

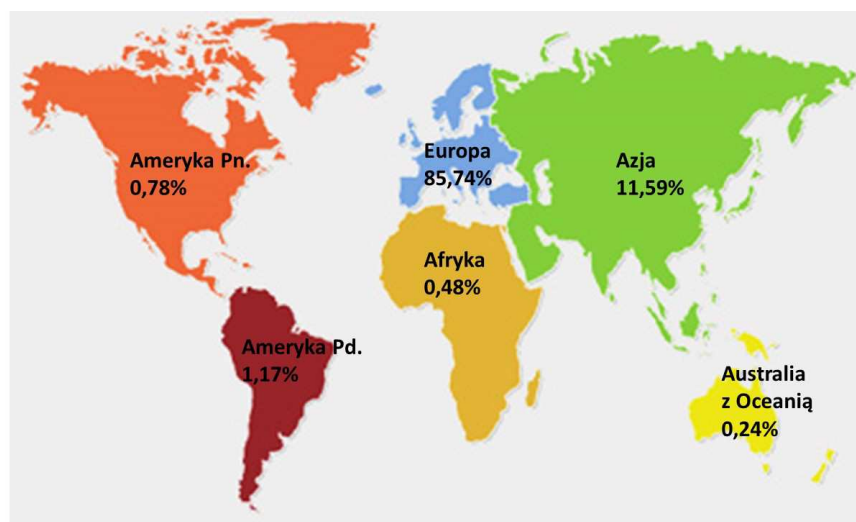
Analizując sprzedaż w minionym półroczu, strukturę klientów i produktów oraz wielkość zamówień wpływających, a także opierając się na informacjach od naszych stałych zagranicznych i krajowych partnerów handlowych, jesteśmy spokojni co do oceny przyszłej sytuacji w eksporcie lecz ostrożni, co do oceny sytuacji w kraju. Na rynkach eksportowych, gdzie trafiają nasze

wyroby, wzrostowy trend powinien zostać utrzymany. Sukcesywnie pozyskujemy nowych klientów a poziom zamówień wpływających od stałych klientów przekonuje nas, że drugie półrocze powinno być równie dobre. W kraju obserwujemy spowolnienie i osłabienie popytu w branży elektrotechnicznej i energetycznej. Trudno jest jednoznacznie stwierdzić, czy jest to trend krótko czy średniokresowy.

#### Przychody ze sprzedaży

Treść	Rok		Zmiana
	I P 2017	I P 2016	
Wyroby i usługi	49 794	48 472	+2,7%
Towary i materiały	12 965	12 764	+1,6%
<b>Razem</b>	<b>62 759</b>	<b>61 236</b>	<b>+2,5%</b>
w tys. zł			
Polska	17 316	17 694	-2,1%
Rynki zagraniczne	45 443	43 542	+4,4%
<b>Razem</b>	<b>62 759</b>	<b>61 236</b>	<b>+2,5%</b>

Geograficzna struktura sprzedaży grupy kapitałowej w I półroczu 2017 r.



#### 4.4 Działalność produkcyjna

W pierwszym półroczu 2017 r. wydziały produkcyjne w spółce oraz kwalifikowani podwykonawcy, skupieni byli na realizacji planów produkcji wynikających z wpływających zamówień klientów, skupiając się na ich terminowej i ilościowej realizacji oraz na skróceniu terminów dostaw.

Równocześnie prowadzono prace związane z wdrażaniem zmian procesów technologicznych, organizacji i miejsc produkcji mających na celu obniżenie technicznego kosztu wytworzenia, zwiększenie możliwości produkcyjnych, poprawę jakości wyrobów i procesów produkcyjnych.

Prowadzono również działania związane z przystosowaniem się do warunków dynamicznego rynku pracy, poprzez zmianę organizacji stanowisk pracy, wdrażanie nowych procedur oraz



szkolenie pracowników, celem dostosowywania ich umiejętności, do zmieniających się potrzeb rynkowych i rozwoju procesów technologicznych w spółce.

Zrealizowane działania:

1. W ubiegłym roku zamknięto etap konstrukcji i zakończono prace nad budową procesu produkcji nowego przełącznika RM12. Celem inwestycji było zbudowanie linii produkcyjnej do zautomatyzowanego wytwarzania nowego, miniaturowego przełącznika RM12, do zastosowań w elektrycznych urządzeniach gospodarstwa domowego, układach automatycznych, urządzeniach elektrycznych, urządzeniach telekomunikacyjnych, urządzeniach zdalnego sterowania. W bieżącym półroczu trwały prace nad stabilizacją procesu wytwarzania i osiągnięciem planowanych zdolności produkcyjnych tego wyrobu.
2. Celem obniżenia kosztów dla rodziny przełączników R4N, cały proces montażu przeniesiono do DP Relpol Altera.
3. Na bieżąco wykorzystywano narzędzia analityczne do obserwacji giełdowych notowań surowców i ich potencjalnego wpływu na obecne jak i przyszłe koszty wytworzenia. Celem tego działania jest jak najszybsza reakcja, na zmieniające się ceny surowców strategicznych na poziomie operacyjnym.
4. Przeprowadzono audyty u strategicznych dostawców surowców. Działania te mają na celu ocenę funkcjonowania firm dostarczających surowce, pod kątem przestrzegania zdefiniowanych wymagań technicznych i logistycznych, szybkości reagowania na reklamacje oraz ocenę skuteczności podejmowanych przez dostawcę działań.
5. Wprowadzano zmiany organizacyjno-technologiczne na wydziałach produkcyjnych poprzez:
  - prace związane z wizualizacją celów i kaskadacją zadań na 2017 rok,
  - zmiany procesów technologicznych, mające na celu redukcję pracochłonności i poprawę jakości produkcji,
  - obniżanie kosztów eksploatacyjnych maszyn, przez analizę dostępności i wydajności stanowisk produkcyjnych oraz analizę ilości napraw maszyn i urządzeń w stosunku do wielkości produkcji,
  - utrzymanie ponadnormatywnego zużycia materiałów na poziomie z roku 2016,
  - zachowanie wydajności pracy pracowników bezpośrednio produkcyjnych na poziomie 2016 r.
  - dostosowywanie wielkości zatrudnienia pracowników produkcyjnych do realizacji planów sprzedaży.

Powyższe zadania pozwoliły na zapewnienie klientom większej dostępności produktów i spełnienie oczekiwań klientów odnośnie terminowości dostaw.

#### **4.5 Działania logistyczne**

Koordinacja procesów począwszy od zakupu surowców i materiałów, poprzez produkcję aż do wysyłki wyrobów to kluczowe zadania działań logistycznych. Planowanie zakupu surowców i materiałów zapewniających płynność produkcji i terminowość dostaw do klientów, przy tak szerokim asortymencie produkcji jest trudnym i wymagającym doświadczenia procesem.

Wzrost konkurencji na rynku sprzedaży powoduje konieczność dostosowania się do wymogów stawianych przez klientów. Niezwykle istotne jest wyprodukowanie i dostarczenie właściwego produktu, w określonych ilościach, ustalonych parametrach jakościowych, we właściwym czasie,

zgodnego z zamówieniem klienta i w korzystnych cenach. W związku z powyższym niezbędne jest posiadanie takiej ilości zapasów materiałów, półfabrykatów i wyrobów gotowych, które pozwolą na szybką produkcję wyrobów zgodnych z zamówieniami i oczekiwaniami klientów. Z tego też względu istotną rolę w działalności logistycznej spełniały magazyny. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu stanów magazynowych wyrobów gotowych jest potrzebne do zapewnienia ciągłości sprzedaży.

Główne funkcje pełnione przez magazyny to:

- koordynowanie wielkości podaży i popytu, wymagane przy wahaniach rynkowych,
- możliwość zredukowania kosztów transportu, poprzez zmniejszenie częstotliwości dostaw i jednoczesne zwiększenie ich wielkości,
- wspomaganie procesów produkcyjnych, poprzez zapewnienie ciągłości zasilania produkcji w niezbędne surowce i opakowania, a także bieżący odbiór wyrobów gotowych,
- stabilizacja poziomu zapasów magazynowych surowców, poprzez dostawy na zasadach "just in time", realizacja umów ramowych, obsługa z magazynu buforowego dostawcy.

W trosce o odpowiednią jakość zakupywanych surowców i materiałów prowadzone są testy jakościowe a także ankiety kwalifikowanych dostawców. Cały proces produkcji odbywa się zgodnie z wdrożoną normą zarządzania jakością i środowiskiem.

#### **4.6 Działania w zakresie ochrony środowiska**

Ważną częścią strategii spółki jest realizacja zadań w oparciu o certyfikowany i audytowany każdego roku Zintegrowany System Zarządzania, którego integralną częścią jest System Zarządzania Środowiskowego ISO 14001:2005. Podstawą do ustalania celów są zidentyfikowane w poszczególnych procesach produkcyjnych i stosowanych technologiach aspekty środowiskowe.

Szczególną uwagę zwraca się na aspekty związane z następującymi celami ekologicznymi:

- spełnianie i przestrzeganie środowiskowych wymagań prawnych;
- minimalizowanie zużycia materiałów i mediów;
- właściwe gospodarowanie odpadami uwzględniające ich segregację, odzysk, recykling i unieszkodliwianie;
- podnoszenie świadomości ekologicznej pracowników.

W odniesieniu do przyjętych założeń, mając na uwadze stały nadzór technologiczny nad właściwościami zarówno surowców jak i produktów oraz procesów wytwarzania, Relpol dąży do minimalizacji oddziaływania fabryki na środowisko naturalne.

Zadania środowiskowe realizowane w omawianym okresie:

1. Przeprowadzono audyt energetyczny firmy w świetle wymagań ustawy o Efektywności energetycznej.
2. Złożono sprawozdanie dot. audytu energetycznego do Urzędu Regulacji Energetyki.
3. Redukowano zużycie bezwodnika kwasu chromowego w technologiach galwanicznych na kolejnych grupach wyrobów.
4. Wymieniono oświetlenie ogólne hal produkcyjnych na świetlówki liniowe.

5. Dostosowano i zakupiono szafy na wydziale montażu, odpowiednie do warunków otoczenia oraz rodzaju i ilości przechowywanych materiałów niebezpiecznych lub łatwopalnych.
6. Kontynuowano prace mające na celu wyeliminowanie gazu chłodniczego R22 należącego do grupy chlorowęglowodorów HCFC w układach chłodzenia centrali nawiewnej. Gaz ten zastąpiony zostanie gazem R410 A.
7. Realizowano program wymiany żywicy dejonizacyjnej w szczelnie zamkniętych butlach. Działanie to pozwoli na zmniejszenie kosztów utylizacji odpadu żywicy.
8. Przeprowadzono badanie ścieków, zgodnie z wymogami prawnymi oraz posiadanym pozwoleniem wodnoprawnym. W pomiarach nie stwierdzono przekroczeń.

#### **4.7 Pozostała działalność operacyjna**

Pozostała działalność operacyjna w I półroczu 2017 r. zmniejszyła wynik grupy kapitałowej o 729 tys. zł. Główny wpływ miało na to utworzenie rezerw na niewykorzystane urlopy (466 tys. zł), odpis aktualizujący zapasy (166 tys. zł), zapasy złomowane oraz mniejsze pozycje pozostałych kosztów operacyjnych. W I półroczu 2016 r. wynik na pozostałej działalności operacyjnej był również ujemny i wyniósł -863 tys. zł.

#### **4.8 Działalność finansowa**

Działalność finansowa w I półroczu 2017 r. zmniejszyła wynik grupy kapitałowej o 379 tys. zł. Największy wpływ miała nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi (494 tys. zł). W I półroczu 2016 r. wynik na działalności finansowej był dodatni i wyniósł 298 tys. zł. Wówczas wystąpiła nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi w wysokości 378 tys. zł.

#### **4.9 Wynik netto**

W I półroczu 2017 r. grupa kapitałowa wypracowała zysk netto w wysokości 3.099 tys. zł, co wobec 4.731 tys. zł zysku netto w I półroczu 2016 r. oznacza spadek o 34,5%. Z tego zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej wyniósł 3.069 tys. zł i był o 33,1% niższy niż w I półroczu 2016 r.

Niższy poziom zysku spowodowany jest słabszą dynamiką sprzedaży w kraju i w Rosji oraz niższym kursem euro, a także wyższymi kosztami produkcji sprzedanych wyrobów spowodowanych wzrostem kosztów pracy, cen surowców i materiałów produkcyjnych.

#### 4.10 Wybrane wskaźniki oceniające sytuację Grupy kapitałowej

##### Wskaźniki rentowności

Wskaźnik	Sposób liczenia	Wielkość	
		I p 2017 r.	I p 2016 r.
Rentowność brutto na sprzedaży	Wynik brutto na sprzedaży /sprzedaż * 100%	22,1%	25,0%
Rentowność na sprzedaży	Wynik na sprzedaży/ sprzedaż *100%	7,9%	10,4%
Rentowność netto sprzedaży	Zysk netto/ sprzedaż *100%	4,9%	7,7%
ROE	Zysk netto za 12 m-cy/ śr. wartość kapitału własnego *100%	6,3%	12,6%
ROA	Zysk netto za 12 m-cy/ śr. wartość aktywów *100%	4,8%	9,3%

Wskaźniki rentowności pogorszyły się w stosunku do danych na I p. 2016 r. Powodem spadku rentowności na sprzedaży o 2,9 punktu procentowego były wyższe koszty produkcji. Niższy zysk netto za okres 12 kolejnych miesięcy spowodował spadek wskaźników ROE i ROA.

##### Poziom zadłużenia

Wskaźnik	Sposób liczenia	Wielkość	
		I p 2017 r.	I p 2016 r.
Ogólny poziom zadłużenia	(Zobowiązania +rezerwy)/aktywa * 100%	25,2%	27,3%
Finansowanie kapitałem stałym	(kapitał własny+ zob. długoterminowe + rezerwy długot.)/ aktywa *100%	78,9%	78,3%
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym	Kapitał własny/ majątek trwały*100%	185,0%	173,9%

Zadłużenie grupy kapitałowej zmniejszyło się o 2,1 p.p. w stosunku do 30.06.2016 r. Wynika to ze spłaty rat kredytowych i leasingowych. Majątek grupy kapitałowej w 78% finansowany jest kapitałem stałym.

## Wskaźniki płynności

Wskaźnik	Sposób liczenia	Wielkość	
		I p 2017 r.	I p 2016 r.
Płynność bieżąca	Aktywa bieżące/ zobowiązania krótkoterminowe	2,82	2,68
Płynność szybka	Aktywa bieżące – zapasy/ zobowiązania krótkoterminowe	1,53	1,56
Poziom kapitału pracującego	(Aktywa bieżące – zobowiązania krótkoterminowe) / sprzedaż * liczba dni w okresie	109,1	109,4

Wskaźniki płynności w obu porównywalnych okresach są na wysokim poziomie. Grupa kapitałowa nie ma problemu z realizacją zobowiązań.

## Wskaźniki efektywności

Wskaźnik	Sposób liczenia	Wielkość	
		I p 2017 r.	I p 2016 r.
Wskaźnik obrotu aktywów	Sprzedaż za 12 miesięcy/ śr. poziom aktywów	1,2	1,2
Cykl zapasów	(Średni poziom zapasów/ koszt sprzed. produktów i towarów) * liczba dni w okresie	97	95
Cykl należności	(Średni poziom należności z tyt. dostaw/ sprzedaż) * liczba dni w okresie	69	72
Cykl zobowiązań	(Średni poziom zobowiązań z tyt. dostaw/ koszt sprzedanych produktów i towarów) * liczba dni w okresie	28	29

Długi cykl rotacji zapasów wynika z charakteru branży w jakiej działa Grupa kapitałowa. Cykle rotacji zapasów, należności i zobowiązań zmieniły się o 1-3 dni.

## 5. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.

W pierwszym półroczu kontynuowano prace badawczo-rozwojowe w ramach głównych projektów przewidzianych w planie do realizacji na rok 2017.

Struktura nakładów na prace badawczo-rozwojowe:

Wyszczególnienie	Nakłady w tys. zł
RM12 Przekaznik elektromagnetyczny – II etap	178
Przekazniki czasowe	69
Przekazniki nadzorcze	30
RM85 - automat do uzbrajania korpusów cewki	22
Inne	69
<b>Ogółem</b>	<b>368</b>

Kierunki prac badawczo-rozwojowych w Relpol SA określa zmieniająca się sytuacja na rynkach handlowych, zmiany w prawodawstwie, a przede wszystkim dążenie do utrzymania najwyższej jakości oferowanych produktów.

W I półroczu 2017 wprowadzano nowe rozwiązania dla kluczowych wyrobów znajdujących się w ofercie handlowej. Prowadzono też prace nad nowymi produktami. Jednostka dominująca posiada własne zaplecze badawczo-rozwojowe i grupę wyspecjalizowanych inżynierów i konstruktorów. Ma również własne laboratorium badawcze. Większość prac prowadzonych jest we własnym zakresie.

W I półroczu 2017 realizowano zadania związane z podniesieniem poziomu technologicznego procesów wytwórczych z jednoczesnym obniżeniem technicznego kosztu wytworzenia oraz inne projekty i zadania przewidziane w planie na rok 2017. Rezultatem tych działań jest optymalizacja procesów wytwarzania wyrobów, a także wprowadzenie do sprzedaży nowych produktów.

Opis ważniejszych zakończonych jak i prowadzonych jeszcze projektów.

1. Celem zwiększenie wydajności i poprawy jakości, produkowanych wyrobów grupy R15WT wykonano automat do kontroli parametrów elektrycznych i wysokiego napięcia. Automat ulokowany został w ciągu produkcyjnym przełączników R15WT.
2. Opracowano nową rodzinę przełączników czasowych RPC do sterowania czasowego w układach automatyki przemysłowej i domowej. Te wyroby mają zastąpić dotychczas oferowane przełączniki czasowe serii MT-T. Nowe przełączniki czasowe charakteryzują się nowoczesnym designem ze stylistyką nadruków ujednoliconą względem przełączników przemysłowych, są wyposażone w nowej generacji procesor oraz obudowy z otworami wentylacyjnymi poprawiającymi wymianę ciepła z otoczeniem, co umożliwia obciążanie zestyków prądem do 16A dla wersji 1P.
3. Rozpoczęto prace nad przełącznikami nadzorczymi RPN, które mają być produkowane z wykorzystaniem tej samej obudowy, co przełącznikach RLK i RPC. Rodzina przełączników nadzorczych RPN ma zastąpić w ofercie Relpolu przełączniki, które były towarami handlowymi kupowanymi przez spółkę w celu uzupełnienia oferty handlowej.
4. Opracowano założenia techniczne dla konstrukcji gniazd typu „push in”, w których podłączanie przewodów odbywa się bez użycia jakichkolwiek narzędzi. Szacuje się, że udział gniazd typu „push in” w stosunku do standardowych rozwiązań śrubowych w ciągu kilku następnych lat osiągnie na rynku wartość około 30%. Jest to odpowiedź Relpolu na oczekiwania klientów.
5. Uzgodniono specyfikacje techniczne przełączników RM84 i RM85 dla kluczowego klienta i rozpoczęto opracowywanie dokumentacji dla brandowania wyrobów dla tego klienta. Będzie to kolejna rodzina przełączników spółki, która spełniła proces kwalifikacji klienta. Przełączniki te z wynikiem pozytywnym przeszły wszystkie testy wykonywane podczas procedury homologacji.
6. Wprowadzono do produkcji rodzinę wskaźników zasilania RLK (lampki sygnalizacyjne), które służą do optycznej sygnalizacji obecności napięcia w obwodzie elektrycznym lub w poszczególnych fazach sieci trójfazowej. Służą też do sygnalizacji stanów wyszczególnionych obwodów lub odbiorników.
7. Wykonano analizę struktury kosztów wytworzenia przełączników rodziny R2N/R4N/R3N oraz możliwości modyfikacji konstrukcyjnych i technologii ich wykonania. Pozwoli to na uruchomienia prac zmierzających do obniżki kosztów wytworzenia.

8. Niezmienną częścią prowadzonych prac badawczo-rozwojowych są także modyfikacje produktowe (w omawianym okresie: R15WT, R4N, PI6, RG25), a w konsekwencji zlecane prace laboratoryjne, potwierdzające udoskonalenia wyrobów oraz prace związane z uzyskaniem certyfikatów laboratoriów zewnętrznych takich jak VDE, UL i innych, w zależności od kraju, do którego wyrób jest sprzedawany.

Zadania rozwojowe i produkcyjne wspomaga dział narzędziowni. Zabezpiecza on wydziały produkcyjne w niezbędne materiały i części do narzędzi specjalnych, wykonuje i regeneruje narzędzia do produkcji przekładników, projektuje i wykonuje formy wtryskowe, wykrojniki, przyrządy montażowe i kontrolne.

Zadania działu narzędziowni w pierwszym półroczu 2017 dotyczyły głównie obsłużenia działów produkcji, w związku ze wzrostem produkcji oraz prac związanych realizacją projektu „Przekładników w obudowie modułowej”. W szczególności:

1. Przeprowadzono planowane regeneracje i naprawy narzędzi do produkcji przekładników R4N, RM84/5/7 i solara,
2. Przeprowadzono przegląd elektrodrążarki drutowej,
3. Zabezpieczono wydziały produkcji w niezbędne materiały i części do narzędzi specjalnych,
4. Zaprojektowano i wykonano narzędzia:
  - wykrojnik trzymaka zwory RM12 (nowe rozwiązanie),
  - forma podstawy GZT80,
  - forma płytki stykowej R3N,
  - forma obudowa RM84 (dubler),
  - forma płytki stykowej z wtryskiem bezpośrednim RM85.
5. Przeprowadzono planowany remont kapitalny wiertarki współrzędnościowej,
6. Przeprowadzono analizę firm oferujących przebijarki do otworów startowych i wytypowano 3 maszyny, spośród których po testach wydajnościowych, jedna zostanie zakupiona w II połowie 2017 r.

Spółka ustawicznie monitoruje rynek surowców oraz dostępność nowych rozwiązań w zakresie projektowania i wytwarzania. Relpol współdziała w tym zakresie z najlepszymi producentami surowców oraz dostawcami rozwiązań technologicznych. Rezultatem tych działań jest optymalizacja procesów wytwarzania oferowanych wyrobów, a także wprowadzenie do sprzedaży nowych produktów.

## **6. Opis podstawowych czynników ryzyka i zagrożeń**

Emitent prowadząc działalność gospodarczą analizuje, monitoruje i ocenia czynniki ryzyka mogące mieć wpływ na obecną i przyszłą sytuację finansową spółki i grupy kapitałowej. W wyniku prowadzonego monitoringu podejmowane są działania minimalizujące wpływ poszczególnych czynników ryzyka na działalność spółki i grupy kapitałowej.

Emitent zidentyfikował następujące, główne obszary ryzyka i zagrożeń:

### **6.1 Ryzyka finansowe**

1. Ryzyko stopy procentowej.
2. Ryzyko kredytowe.
3. Ryzyko utraty płynności.
4. Ryzyko koncentracji środków pieniężnych.

### **6.2 Ryzyka pozafinansowe**

1. Ryzyko zarządzania kapitałem.
2. Ryzyko makroekonomiczne.
3. Ryzyko związane z konkurencją.
4. Ryzyko uzależnienia się od jednego odbiorcy.
5. Ryzyko związane z zakupami i uzależnieniem od głównego dostawcy.
6. Ryzyko związane z powstawaniem zapasów i utratą ich wartości.
7. Ryzyko utraty kluczowych pracowników.
8. Ryzyko dotyczące wystąpienia awarii urządzeń.
9. Ryzyko związane z awarią systemów informatycznych.
10. Ryzyko odpowiedzialności za produkt.
11. Ryzyko zmiany przepisów prawnych oraz ich interpretacji

Opis powyższych ryzyk i ich wpływ na działalność spółki zaprezentowano w Sprawozdaniach rocznych Spółki i Grupy kapitałowej za rok 2016. Sprawozdania te zostały opublikowane w dniu 22.04.2017 r. i zamieszczone zostały na stronie internetowej spółki [http://www.repol.pl/pl/Relacje-Inwestorskie/Raporty/Raporty-okresowe/\(param\\_0\)/option\\_15](http://www.repol.pl/pl/Relacje-Inwestorskie/Raporty/Raporty-okresowe/(param_0)/option_15)

## **7. Informacje o zmianach rynków zbytu oraz odbiorcach, dostawcach osiągających, co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży ogółem.**

Grupa kapitałowa prowadzi działalność w wielu krajach. Materiały do produkcji pochodzą przede wszystkim z importu. Grupa kapitałowa nie jest uzależniona od żadnego z dostawców. Udział żadnego z nich nie jest większy niż 10% przychodów ze sprzedaży.

W I półroczu 2017 roku nie było istotnych zmian na rynkach zbytu. Grupa ma bardzo dużo większych i mniejszych odbiorców. W I półroczu 2017 roku udział w przychodach ze sprzedaży największych dwóch odbiorców wyniósł odpowiednio 14,7% i 12,9%. Pozostali klienci nie przekroczyli progu 10%.

## **8. Informacje o umowach znaczących dla działalności emitenta, w tym znanych emitentowi umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami, umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji.**

1. Umowy o limit wierzytelności oraz kredyty w bankach:  
**Raiffeisen Bank, zabezpieczenie kredytu wg umowy kredytu inwestycyjnego**
  - a) pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków spółki w banku;
  - b) zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach będących przedmiotem inwestycji,



- c) jawna, niepotwierdzona cesja przyszłych i obecnych należności zgodnie z umową o przelew wierzytelności,
- d) weksel in blanco.

**Raiffeisen Bank, zabezpieczenie kredytu wg umowy o limit wierzytelności**

- a) pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków spółki w banku;
- b) weksel in blanco

**mBank S.A. zabezpieczenie kredytu wg. umowy:**

- a) weksel in blanco,
- b) zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach składających się na przedmiot finansowania,
- c) cesja niepotwierdzona na rzecz banku wierzytelności należnych od wskazanych kontrahentów na podstawie umowy o cesję globalną,
- d) oświadczenie poddania się egzekucji do kwoty 4,7 mln zł.

**BGŻ BNP Paribas zabezpieczenie kredytu wg. umowy:**

- a) weksel in blanco,
2. Umowa wieloletnia o współpracy z Zettler Electronics GmbH w Niemczech dotycząca dostaw wyrobów Relpolu do tej firmy.
  3. Umowa wieloletnia o współpracy z ABB Stotz Kontakt GmbH w Niemczech dotycząca dostaw wyrobów Relpolu do tej firmy.
  4. Umowy współpracy z innymi klientami zagranicznymi określające warunki handlowe dostarczanych produktów i towarów, na podstawie których odbiorcy składają zamówienia ramowe.
  5. Umowa kooperacji z Relpol Elektronik i DP Relpol Altera określające warunki współpracy.
  6. Umowy leasingowe na leasing maszyn i środków transportu.
  7. Polisa kompleksowego ubezpieczenia majątku firmy od wszelkich ryzyk, a także wyrobów w transporcie krajowym i międzynarodowym, zawarta z Ergo Hestia.
  8. Polisa ubezpieczenia OC z tyt. prowadzonej działalności gospodarczej lub użytkownika mienia, zawarta z Ergo Hestia.
  9. Umowa wielocelowej linii kredytowej zawarta w marcu 2017 r. pomiędzy jednostką dominującą a BGŻ BNP Paribas, z limitem kredytowym w maksymalnej wysokości 2.500 tys. zł. Limit dotyczy okresu 12 miesięcy z możliwością wydłużenia na kolejny okres. Kwota kredytu nie jest znacząca z punktu widzenia kapitałów własnych ani przychodów. Warunki umowy są rynkowe.

**9. Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych emitenta z innymi podmiotami oraz określenie jego głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza jego grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania.**

Relpol S.A. jest jednostką dominującą w grupie kapitałowej i poza wykazanymi w sprawozdaniu skonsolidowanym spółkami zależnymi, Relpol S.A. nie posiada żadnych oddziałów (zakładów) posiadających osobowość prawną lub samodzielnie prowadzących sprawozdawczość. Relpol posiada jedynie zlokalizowany w Zielonej Górze wydział produkcyjny, stanowiący część majątku spółki, zajmujący się produkcją i serwisem bramek dozymetrycznych oraz cyfrowych systemów

zabezpieczeń, automatyki, pomiarów, sterowania, rejestracji i komunikacji CZIP. Działalność tego wydziału uwzględniona jest w wynikach Relpol S.A.

W stanie likwidacji od kilku lat jest spółka francuska. Sprzedaż we Francji realizowana jest bezpośrednio przez Relpol S.A. i firmy dystrybucyjne.

Grupa kapitałowa w I półroczu 2017 r. nie prowadziła krajowych i zagranicznych inwestycji kapitałowych. Nie prowadziła również inwestycji w nieruchomości.

**10. Informacje o zawarciu przez Spółkę lub jednostkę od niej zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na warunkach innych niż rynkowe.**

Od 01.01.2017 r. do dnia publikacji sprawozdania finansowego Relpol S.A. i jednostki zależne nie zawierały transakcji z podmiotami powiązanymi, które byłyby istotne i zostałyby zawarte na warunkach innych niż rynkowe.

**11. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku umowach dotyczących kredytów i pożyczek.**

Informacja o kredytach i pożyczkach podana została w punkcie 15 do sprawozdania finansowego.

**12. Informacje o udzielonych pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym.**

Grupa kapitałowa nie udzielała w okresie od 01.01.2017 do 30.06.2017 pożyczek., gwarancji i poręczeń.

**13. Informacje o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach.**

Grupa kapitałowa nie udzielała i nie otrzymywała w okresie od 01.01.2017 do 30.06.2017 pożyczek, gwarancji i poręczeń.

**14. Emisja papierów wartościowych.**

W I półroczu 2017 r. jednostka dominująca nie przeprowadzała emisji, wykupu i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

**15. Różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie a wcześniej publikowanymi prognozami.**

Spółka nie publikowała prognoz Grupy kapitałowej na rok 2017.

**16. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych w porównaniu do wielkości posiadanych środków.**

Nakłady inwestycyjne prowadzone będą na bieżąco z kredytów bankowych oraz ze środków własnych.

**17. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za okres obrotowy.**

Wszystkie istotne zdarzenia zostały opisane w sprawozdaniu zarządu lub w sprawozdaniu finansowym i informacji dodatkowej.

**18. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników, istotnych dla rozwoju Grupy Kapitałowej oraz opis perspektyw rozwoju działalności.**

Największy wpływ na osiągnięte przez Grupę kapitałową wyniki finansowe, co najmniej w perspektywie najbliższego kwartału, będą miały czynniki makroekonomiczne, niezależne od spółek oraz czynniki wewnętrzne.

Wśród czynników zewnętrznych możemy wyróżnić:

- wysokość i wahania kursu walut,
- sytuacja polityczna i gospodarcza na rynkach handlowych grupy kapitałowej,
- tempo wzrostu gospodarczego w kraju i zagranicą,
- kształtowanie się cen na rynku surowców (miedź, srebro, ropa),
- poziom nakładów na inwestycje w kraju i zagranicą,
- rozwój odnawialnych źródeł energii,
- wzrost zapotrzebowania na systemy ochrony radiologicznej
- rozwój sytuacji politycznej na Ukrainie i w Rosji.

Wśród czynników wewnętrznych zależnych od spółki podstawowe znaczenie ma:

- dostosowanie poziomu kosztów do aktualnej koniunktury na rynku,
- zwiększenie mocy produkcyjnych poprzez inwestycje w linie produkcyjne,
- zwiększenie udziałów rynkowych w oparciu o posiadaną ofertę produktową,
- racjonalizacja oferty towarów handlowych,
- pozyskanie nowych klientów na obecnych i nowych rynkach,
- promocja i pozyskanie kontrahentów na przekaźnik do inwerterów solarnych,
- poprawa rentowności wyrobów,
- montaż systemów do ochrony radiologicznej, zgodnie z harmonogramem wygranych przetargów,
- finalizacja zmian w strukturze grupy kapitałowej,
- pozyskanie nowych klientów dla CZIP-a.

### **19. Zmiany podstawowych zasad zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i grupą kapitałową.**

Zarząd Jednostki dominującej regularnie śledzi i analizuje sytuację finansową spółek zależnych oraz warunki ekonomiczne i rynkowe, w których prowadzą one swoją działalność. W przypadku spółek nierentownych, których plan restrukturyzacji nie przyniósł efektów, podejmowano decyzje o ich sprzedaży lub likwidacji. W trakcie likwidacji jest obecnie spółka Relpol France.

Likwidacja spółek nie miała negatywnego wpływu na działalność grupy kapitałowej. Działalność handlowa prowadzona jest przez innych dystrybutorów, a działalność produkcyjna przeniesiona została do innej spółki zależnej.

Poza tym, nie wystąpiły inne zmiany niż opisane w sprawozdaniu finansowym, dotyczące zasad zarządzania Spółką i Grupą kapitałową.

### **20. Zmiany w składzie osób zarządzających i nadzorujących emitenta w ciągu ostatniego półrocza.**

W dniu 27.02.2017 r. Rada Nadzorcza powołała Prezesa Zarządu Rafała Gulka na kolejną kadencję. W związku z rezygnacją złożoną w dniu 01.12.2016 r. przez Tomasza Grabczana, Wiceprezesa Zarządu, Rada Nadzorcza na okres poszukiwania nowego Członka Zarządu delegowała Przewodniczącego Rady Nadzorczej Adama Ambroziaka do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu. W dniu 30.05.2017 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powołaniu w skład Zarządu dwóch osób tj. Sławomira Bialika i Mariusza Matejczyka.

### **21. Umowy zawarte pomiędzy emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny.**

Relpol ma zawarte umowy o pracę z osobami zarządzającymi, które przewidują okres wypowiedzenia od 1 do 3 miesięcy, niezależnie od podstawy wypowiedzenia umowy.

Wiceprezes Zarządu i Członek Zarządu zobowiązani są do nie prowadzenia określonej w umowie działalności konkurencyjnej w stosunku do emitenta przez okres trwania stosunku pracy, a także przez okres 6-ciu miesięcy po ustaniu zatrudnienia. W zamian za wykonanie przez pracownika zobowiązań dotyczących zakazu konkurencji po ustaniu zatrudnienia, spółka zapłaci Członkowi Zarządu rekompensatę w kwocie brutto wynoszącej 25% kwoty wynagrodzenia otrzymanego przez niego w okresie sześciu miesięcy przed ustaniem stosunku pracy, a Wiceprezesowi Zarządu wypłaci kwotę nie mniejszą niż sto dwadzieścia tysięcy zł. Umowy o zakazie konkurencji nie zawarto z Prezesem Zarządu.

**22. Określenie liczby i wartości nominalnej akcji emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących.**

Stan posiadanych akcji przez Zarząd i Radę Nadzorczą na dzień 17.08.2017 r.

Dane na dzień podpisania sprawozdania	Liczba posiadanych akcji (w szt.)	% głosów na Walnym Zgromadzeniu	Wartość nominalna posiadanych akcji (w tys. zł)
Zarząd Relpol S.A.	0	0	0
Rada Nadzorcza Relpol S.A. w tym:			
1. Ambroziak Adam	3.171.000	33,00	15.855
2. Osiński Piotr	608.943	6,34	3.045
3. Mania Rafał (pośrednio przez Altus TFI)*	2.410.597	25,09	12.053

\* jako Członek Rady Nadzorczej Altus TFI S.A.

**22. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na WZ.**

Dane na 18.08.2017

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji (w szt.)	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	Wartość nominalna posiadanych akcji (w tys. zł)	Udział w kapitale zakładowym	Zmiana w stosunku do sprawozdania za I q. 2017 (15.05.2017)
Ambroziak Adam	3 171 000	3 171 000	33,00%	15 855	33,00%	0
Altus TFI S.A.	2 410 597	2 410 597	25,09%	12 053	25,09%	0
BPH TFI S.A.	959 772	959 772	9,99%	4 799	9,99%	0
Osiński Piotr	608 943	608 943	6,34%	3 045	6,34%	0

Grupa kapitałowa nie posiada udziałów ani akcji własnych.

**23. Informacje o znanych emitentowi umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.**

Emitentowi nie są znane takie umowy.

**24. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do emitenta.**

Spółka nie emitowała tego typu papierów wartościowych.

## **25. Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych.**

Aktualnie nie ma programów akcji pracowniczych.

## **26. Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdania finansowego.**

Rada Nadzorcza spółki w dniu 1 grudnia 2016 r. podjęła uchwałę o wyborze audytora do przeglądu półrocznego i badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółki za rok 2017. Rada Nadzorcza wybrała spółkę Deloitte Polska Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k z siedzibą w Warszawie, ul. Jana Pawła II 19, wpisaną na listę podmiotów posiadających uprawnienia do badania sprawozdań finansowych pod nr 73.

Wybór podmiotu do badania sprawozdania finansowego dokonany został zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi. Spółka w 2015 i 2016 roku korzystała z usług audytorskich Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.

Koszty wynagrodzenia za przegląd i badanie sprawozdań za rok 2016 r. wyniosły 48.500 zł netto plus koszty dodatkowe 4.850 zł. Wartość umowy podpisanej na przegląd i badanie sprawozdań za 2017 r. ustalono na 48.500 zł netto plus koszty dodatkowe (dojazdy, noclegi).

## **27. Ważne informacje i umowy zawarte po dniu bilansowym.**

Wszystkie informacje opisane zostały w sprawozdaniu z działalności lub sprawozdaniu finansowym.

## **28. Pożyczki udzielone władzom spółki**

Według stanu na dzień 30.06.2017 r. nie było udzielonych pożyczek dla Zarządu, Rady Nadzorczej oraz członków ich rodzin.

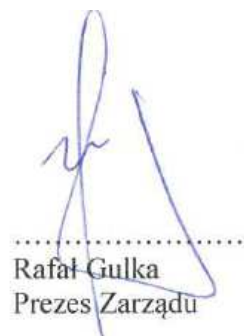
## **29. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.**

W okresie od 01.01.2017 do 30.06.2017 r. nie zostały wszczęte przed sądem lub organem administracji publicznej inne postępowania dotyczące zobowiązań lub wierzytelności emitenta, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

Podpisy członków Zarządu:

  
.....  
Mariusz Matejczyk  
Członek Zarządu

  
.....  
Sławomir Bialik  
Wiceprezes Zarządu

  
.....  
Rafał Gulka  
Prezes Zarządu

Żary 21.08.2017 r.